

Skolēnu pētniecisko darbu, referātu izstrādes un vērtēšanas noteikumi Balvu Valsts ģimnāzijā

I. Skolēnu pētnieciskās darbības mērķi un uzdevumi

Mērķis – sekmēt zinātniskā pasaules uzskata un darbības attīstību, radot ievirzi patstāvīgām studijām augstākajās mācību iestādēs, veicinot skolēnu profesijas izvēli.

Uzdevumi:

- veicināt skolēnu kompetenci par zinātniskās pētniecības būtību;
- izkopt patstāvīga darba iemaņas, iepazīties ar mūsdienu zinātniskās pētniecības darba būtību, organizāciju un metodēm;
- pilnveidot prasmes darbā dažādiem informācijas avotiem, apstrādāt pētījuma gaitā iegūtos datus un analizēt un noformēt rezultātus;
- iegūt prasmi izvērtēt paša paveikto darbu, izklāstīt un pamatot savu viedokli, popularizējot iegūtās atziņas citu skolēnu vidū;
- attīstīt skolēna analītiskās spējas, kritiskās domāšanas prasmes;
- pilnveidot prasmi uzstāties.

II. Skolēnu zinātniski pētnieciskās darbības organizācija

1. Skolēnu pētniecisko darbību (turpmāk – SPD) organizē starpdisciplinārajās metodiskā darba grupās atbilstoši zinātņu nozarēm.
2. SPD izstrādē jāņem vērā VISC vadlīnijas skolēnu ZPD izstrādei un vērtēšanai (turpmāk – Vadlīnijas):
https://visc.gov.lv/visc/projekti/dokumenti/esf_8321/20180108_zpd_vadlinijas.pdf
3. SPD izstrādē jāievēro autortiesību pamati un pētniecības ētika.

III. SPD organizācija skolā

4. Skolēnam SPD vai referāts jāizstrādā un jāaizstāv līdz nākamā gada 1.semestra beigām.
5. SPD organizē mācību priekšmetu skolotāji un koordinē direktora vietnieks mācību darbā.
6. Darba tēmu skolēns izvēlas sadarbībā ar mācību priekšmeta skolotāju.

IV. SPD aizstāvēšanas un novērtēšanas kārtība

7. SPD skolēni aizstāv skolas mazajā zinātniskajā konferencē, kur tos novērtē komisija.
8. Darba aizstāvēšanas laikā darba autors pamato tēmas izvēli, izklāsta darba mērķus, pētījuma rezultātus un secinājumus par savu darbu, atbild uz klātesošo jautājumiem, aizstāv un argumentē savu viedokli.
9. Komisija izvērtē tēmas aktualitāti, darba saturu, metodes, literatūras apskatu, noformējumu, skolēna prasmi argumentēti aizstāvēt savu pētījumu, paust savu viedokli un novērtē to 10 ballu sistēmā. Darba vadītājs vērtējumu ieliek attiecīgajā mācību priekšmetā. Komisija, izvērtējot SPD, ņem vērā Vadlīnijās ievietotos vērtēšanas kritērijus.

V. SPD struktūra un noformējums

10. Darbs jāraksta latviešu valodā. Tekstam jābūt bez ortogrāfijas, pareizrakstības un drukas kļūdām.
11. Aizstāvēšanai darbs jāiesniedz datorsalikumā.
12. Pētnieciskā darba noformējumam jāatbilst VISC izstrādātajām Vadlīnijām.
13. Darbs sastāv no :
 - 18.1 titullapas;
 - 18.2 anotācijas (latviešu valodā un svešvalodā), referātam anotāciju nevajag;
 - 18.3 satura rādītāja;
 - 18.4 ievada;
 - 18.5 darba satura daļas;
 - 18.6 secinājumiem un priekšlikumiem vai nobeiguma
 - 18.8 literatūras saraksta;
 - 18.9 pielikumiem (ja tie ir nepieciešami).
19. Titullapa ir darba sastāvdaļa. Darba titullapā ir mācību iestādes, temata nosaukums, ziņas, kas raksturo darba autoru un zinātnisko vadītāju (1.pielikums).
20. Satura rādītājā tiek uzskaitītas visas darba teksta nodaļas, apakšnodaļas, secinājumi un priekšlikumi, literatūras saraksts, pielikumi. Darba sastāvdaļu nosaukumiem satura rādītājā precīzi jāatbilst to nosaukumiem darbā (2.pielikums).

VI. Rekomendējamā darba struktūra

21. Procentos no kopējā darba apjoma jābūt:
 - 21.1. ievads...līdz 10%;
 - 21.2. darba nodaļas, apakšnodaļas...80 – 85%;
 - 21.3. secinājumi un priekšlikumi...līdz 10% (vai nobeigums).
22. Maksimālais darba apjoms – 16 lappuses (24 lappuses humanitāro un sociālo zinātņu sekcijās), ieskaitot titullapu, anotācijas, satura rādītāju, visas darba pamatdaļas un literatūras sarakstu.
22. Ievada mērķis ir:
 - 22.1. minēt objektu, priekšmetu, mērķi;
 - 22.2. sīkāk iepazīstināt ar darba struktūru un saturu;
 - 22.3. formulēt darba mērķi un uzdevumus, kas atspoguļo darba galveno saturu;
 - 22.4. formulēt hipotēzi vai pētāmo jautājumu;
 - 22.5. iepazīstināt ar darbā izmantotajām pētīšanas metodēm;
 - 22.6.izklāstīt tēmas aktualitāti un nozīmīgumu.
23. Darba iztīrījums jāsadala nodaļās. Tas parasti sastāv no divām - trim nodaļām.
24. Secinājumi un priekšlikumi ir darba noslēdzošā daļa, kas parāda, ka darbā izvirzītais mērķis ir sasniegts, hipotēze apstiprinājusies. To raksta tēzu veidā, tai jāatspoguļo visas darba nodaļas. Secinājumiem jāizriet no darba satura, tie jāpamato ar faktiem, kas minēti darbā. Priekšlikumi tiek izvirzīti, balstoties uz secinājumiem. Katru priekšlikumu un secinājumu numurē ar arābu cipariem.
25. Anotācija - darba kopsavilkums latviešu valodā un svešvalodā raksturo darba zinātnisko un praktisko rezultātu.
26. Literatūras saraksts aptver visus literatūras un citus informācijas avotus, kas izmantoti darba izstrādāšanā.
27. Darba pielikumā var ievietot aizpildītas dokumentu vai pārskatu veidlapas, skaitliskos datus, kas kalpo par pamatu grupējumiem, plašus analītiskus aprēķinus u.tml.

VII. Ieteikumi darba noformēšanai

28. Darbam jābūt uzrakstītam pareizā literārā latviešu valodā, jālieto zinātniskais stils. Nav vēlama vietniekvārda es un darbības vārda lietošana pirmajā personā.
29. Darba noformēšanā jāievēro šādas prasības:
 - 29.1. katra jauna doma jāsāk jaunā rindkopā;
 - 29.2. katra jauna nodaļa jāraksta jaunā lappusē, apakšnodaļas raksta iepriekšējā izklāsta turpinājumā;
 - 29.3. katrai nodaļai jānorāda kārtas numurs arābu cipariem un nosaukums.
 - 29.4. nodaļu un apakšnodaļu nosaukumiem precīzi jāatbilst to nosaukumiem satura rādītājā.
30. Darbu noformē datorsalikumā uz standarta izmēra lapām (A4 formāts; rindstarpu intervāls 1,0; fonts – Times New Roman, fonta lielums – 12, virsrakstiem 14 vai 16 Bold/treknraksts, burtu krāsa - melna).
31. Visas lapas jānumurē ar arābu cipariem. Pirmā ir titullapa, otrā – anotācija latviešu valodā un svešvalodā, satura rādītājs. Lapās numerācija parādās tikai ar ievadu.
32. Citātu, skaitlisko datu, zīmējumu, formulu u.c. izmantošana no publicētiem darbiem, kā arī citu autoru slēdzienu un domu izmantošana (pārstāstot tos) obligāti jānorāda atsaucē. Atsaucēm jābūt noformētām.
33. Citāti jāraksta pēdiņās. Citu autoru domu un slēdzienu pārstāstījumam jābūt objektīvam, to nedrīkst mainīt.
34. Lai darbs būtu pārskatāms, izmantoto skaitlisko materiālu ieteicams izvietot tabulās. Darba ilustrēšanai izmantojami zīmējumi un kartogrammas. Tabulās vai grafiskos attēlos ietvertie dati jāanalizē, jādod to vērtējums. Tabulas numurē ar arābu cipariem
35. Tabulas, zīmējumi, attēli jāievieto darbā tūlīt pēc pirmās norādes tekstā uz tiem. Atsaucoties uz tabulu vai zīmējumu, lieto vārda tabula saīsinājumu un norāda to numuru (piem., skat. 3.attēlu).
36. Ieteicams tabulu veidot vienā lapā. Ja tas nav iespējams, tad, pārnesot tabulu nākamajā lapā, vispirms jāraksta tabulas turpinājums, norādot tās numuru.
37. Literatūras sarakstā jāiekļauj visus darbā pieminētos pētījumus vai avotus. Tiem jābūt numurētiem, sakārtotiem alfabēta secībā vai citēšanas secībā.
38. Gatavojoties aizstāvēšanai, ieteicams sagatavot uzstāšanās konspektu, kurā īsi jāpamato izvēlēta temata aktualitāte, jāraksturo darba nozīme, mērķi un struktūra. Galvenā uzmanība jāveltī secinājumu un priekšlikumu izklāstam, uzsverot autora izstrādātos priekšlikumus. Lai atbildētu uz darbā izvirzītajiem jautājumiem, ieteicams iepriekš sagatavot vizuālos materiālus – tabulas, attēlus.

Balvu Valsts ģimnāzija

DARBA VIRSRAKSTS
[nozāre, priekšmets]

Darba autors (-e): *(vārds, uzvārds, klase),*

Darba vadītājs (-a):

(vārds, uzvārds)
(zin. grāds, ieņemamais amats)

Balvi, 2018

SATURS

Ievads.....	<i>lpp.</i>
1.(nodaļas nosaukums).....	
1.1.(apakšnodaļas nosaukums).....	
1.2.	
2.	
2.1.	
2.2.	
3.	
3.1.	
3.2.	
3.3.	
Secinājumi un priekšlikumi	
Darba kopsavilkums (svešvalodā).....	
Saīsinājumu un nosacīto apzīmējumu saraksts [ja ir tādi].....	
Literatūras saraksts	
Pielikumi.....	
1. pielikums	
2. pielikums	